

Overleg parkeerplaats GeoFort

28 januari 2025

GeoFort & Gemeente West Betuwe

Doel overleg: afstemming over de parkeerplaats van de gemeente gelegen bij GeoFort

Concrete vragen vanuit GeoFort die onbeantwoord zijn gebleven:

1) Waarom is de parkeerboomgaard verwaarloosd door de gemeente West Betuwe?

Sinds de overgang van de gemeente Lingewaal naar de gemeente West Betuwe wordt er nu al 5 jaar geen onderhoud gepleegd aan de boomgaard. Deze bezuiniging ter waarde van 4.000 euro per jaar is in gang gezet zonder overleg met GeoFort die daadwerkelijk gebruik maakt van de parkeerboomgaard. Dit heeft ervoor gezorgd dat de perenbomen zijn gaan schimmelen en dat de boomgaard er onverzorgd uitziet.

2) Wie gaat het toekomstig beheer van de boomgaard doen?

GeoFort heeft meerdere keren aangegeven het onderhoud op zich te willen nemen. Hierop wordt niet gereageerd door de gemeente. Omdat de parkeerplaats voor GeoFort hét eerste visitekaartje is voor bezoekers, heeft GeoFort het snoeien en maaien de afgelopen jaren op zich genomen. Er wordt nu al jaren geen besluit genomen over het beheer.

Impressie van de beschimmelde perenboomgaard

3) Waarom duurt een beslissing over het aanplanten van nieuwe bomen zo lang?

GeoFort heeft in oktober 2024 aangegeven graag een aantal bomen te willen rooien en daarvoor in de plaats hoogstam fruitbomen van oude rassen te willen planten. Er is 2.000 euro verkregen voor deze nieuwe aanplant. Tot nu toe is hierop geen antwoord gekomen vanuit de gemeente en we zijn inmiddels 4 maanden verder en het bomenplantseizoen is bijna ten einde. Hoe moeilijk kan het zijn hierover een beslissing te nemen? GeoFort wil graag verschillende hoogstam fruitbomen planten in de boomgaard. Zie hiernaast de lijst met oude rassen die in november 2024 zijn aangeschaft. Hoogstamfruitbomen bieden meer biodiversiteit dan laagstamfruitbomen vanwege hun grotere omvang, bredere kroon en langere levensduur, wat meer leefruimte creëert voor vele dieren, waaronder de wilde bij. Deze bijensoort zorgt voor een snelle bestuiving, hetgeen ook voor de omliggende boeren een pluspunt is. Hoogstambomen worden vaak geassocieerd met oude, traditionele fruitrassen die beter aansluiten bij cultureel erfgoed, zoals het oude fort. Vroeger stonden er op het Fort bij de Nieuwe Steeg uitsluitend hoogstamfruitbomen. Door verschillende oude rassen fruitbomen te planten ontstaat er minder kwetsbaarheid. Bij hagelbuien of ziekten schaadt dit niet gelijk alle bomen.

- 1 Tilia cordata
- 2 Malus d. 'Alkmene'
- 2 Malus d. 'Delcorf'
- 4 Malus d. 'Ingrid Marie'
- 2 Malus d. 'James Grieve'
- 2 Malus d. 'Notarisappel'
- 2 Malus d. 'Princesse Noble'
- 2 Malus d. 'Wellant Inova'
- 2 Prunus a. 'Stella'
- 2 Pyrus c. 'Bonne Louise d'Avranches'
- 2 Pyrus c. 'Williams'
- 2 Pyrus c. 'Zwijndrechtse Wijnpeer'

voorbeeld van de hoogstam fruitboomgaard met verschillende oude rassen op het kavel 55 aangrenzend aan GeoFort.

Situatie, waarbij de parkeerboomgaard wordt gebruikt op een piekdag, zoals Pasen, Pinksteren of Hemelvaart.

4) Waarom wil de gemeente de parkeerplaats in eigendom houden?

Bij de renovatie in 2011 heeft Dienst Landelijk Gebied (DLG) een perenboomgaard gekocht die gebruikt wordt als een 'GeoFort overloop-parkeerplaats': essentieel bij drukte boven de 70 auto's. GeoFort heeft gezorgd voor de aanleg van (half) verharding, verlichting, prullenbakken, een slagboom en een brug. Hiervoor is financiering geworven bij de provincie Gelderland en investeerde GeoFort zelf ook. Om te voldoen aan de regelgeving heeft GeoFort in 2011 gecompenseerd voor de verharding door elders sloten uit te graven. Dit onderstreept niet alleen de betrokkenheid van GeoFort bij de parkeerplaats, maar ook de bereidheid om tijd en geld in onderhoud te steken. DLG heeft de parkeerplaats overgedragen aan de gemeente Lingewaal. Het college van de gemeente West Betuwe heeft onlangs besloten de boomgaard niet te willen afstoten en ook niet in erfpacht te willen geven. GeoFort vindt dit vreemd, omdat de gemeente klaagt over een ravijnjaar en sinds de oprichting van de gemeente West Betuwe structureel geen geld over heeft voor het benodigde onderhoud.

5) Waarom houdt de gemeente zich niet aan de uitgangspunten van het LOB?

Er is door de gemeente West Betuwe een Landschaps Ontwikkelings Beleid (LOB) opgesteld voor de gehele gemeente. Hierin worden onder andere de volgende twee speerpunten benoemd:

- 1) de gemeente wil het goede voorbeeld geven
- 2) stimulering vanuit onderop (vanuit de samenleving)

GeoFort vindt dat de gemeente op beide punten faalt. Ten eerste verwaarloost de gemeente de boomgaard en geeft daarmee een slecht voorbeeld, zowel richting andere boeren, maar ook richting recreanten en omwonenden. Qua tweede punt houdt de gemeente geen rekening met de initiatieven die vanuit de samenleving zijn gekomen ten aanzien van de boomgaard. Zowel omwonenden als de scholen in de buurt, de medewerkers van de voedselbank en de kringloopwinkels zijn blij met een prachtige hoogstam boomgaard waar mensen gratis mogen plukken. Het is ook educatief, aangezien veel inwoners van de gemeente West Betuwe bijna nooit het eten van vers geplukt fruit beleven. Als de huidige bomen vervangen worden door nieuwe bomen, kunnen we over enkele jaren gezamenlijke plukdagen organiseren. Het laaghangend fruit kan geplukt worden door de omwonenden. Door professionals laten we het hogere fruit plukken. Ook voor recreanten is zo'n hoogstamboomgaard aantrekkelijk. Het is een prachtig gezicht en in warme zomers zorgen de hoge bomen voor aangename schaduw waaronder gepicknicked kan worden. Kortom zo'n boomgaard kan zorgen voor verbinding en vertier.

Vanwege de wens vanuit GeoFort om hoogstam fruitbomen te planten, heeft GeoFort begin oktober 2024 toestemming gevraagd bij de gemeente. Eind november 2024 heeft GeoFort op verzoek van de gemeente een beplantingsplan bij de gemeente aangeleverd. Begin december is door de gemeente aangegeven dat het planten niet is toegestaan. GeoFort heeft toen de verkregen bomen ter waarde van 2.000 euro ad hoc elders moeten planten. De beslissing van de gemeente is nooit onderbouwd en wordt niet begrepen: niet door GeoFort én niet door de omwonenden.

Als we in deze gemeente de dorpsbelangen écht hoog in het vaandel hebben staan, dan is 'nee' verkopen tegen het planten (en onderhouden) van gesponsorde fraaie nieuwe bomen zonder een goede reden toch niet te begrijpen?

Desondanks zijn alle bovenstaande vragen onbeantwoord gebleven. Het heeft geleid tot een impasse waarin niets gebeurt...

Voorbeeld van een prachtige hoogstamboomgaard met verschillende oude fruitrassen te kavel 55 (gelegen naast de parkeerboomgaard).

Aangeleverd beplantingsplan (2024) waarop nog altijd geen reactie is verkregen.